Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку: (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку: (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 30. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 7-го ЛЮТОГО 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 7, 1980 No. 30. VOL. LXXXVII.

РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ В ЧІКАҐО

Давид Аарон, заступник д-ра Бжезінського, приймає грамоту для д-ра Збіґнєва Бжезінського — „Людина Року" — в Чікаґо. Стоять (зліва направо): д-р Ю. Куляс, п. Д. Аарон і д-р М. Харкевич.

Чікаґо (Ол. Пошиваник). — В Чікаґо 22 січня в українській околиці на українських будинках поруч американських майоріли українські синьо-жовті прапори. У церквах були відправлені молебні. Українці у вільному світі відзначають кожного року день проголошення української незалежности в золотоверхому Києві 62 роки тому.

В неділю, 27 січня, в готелі Бісмарк українська громада відзначила роковини Самостійности і Соборности. Головним промовцем був генерал американської морської піхоти (марінс) Самійло Яскілка. Були присутні також представники федерального, стейтового й міського урядів та репрезентанти народів, поневолених московським комуністичним режимом. Коротким вступним словом голова Відділу УККА д-р М. Харкевич відкрив святкування українською і англійською мовами. Крім Четвертого універсалу 22 січня 1918 року та Дня Соборности 22 січня 1919 року, д-р Харкевич згадав 30 червня 1941 року та дальші намагання й боротьбу за свободу і незалежність українського народу.

На святі Незалежности і Соборности були репрезентовані три українські церкви. Пастор Гарбузюк, голова Всеукраїнського Євангельсько - Баптистського Братства, прочитав інвокацію-молитву. Єпископ Української Католицької Церкви Ярослав Ґабро поблагословив вечерю, а о. Кулик, заступаючи Владику Української Православної Церкви Константина, про-

(Закінчення на стор. 4)

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР КАНАДИ ДЖОЗЕФ КЛАРК ВИСТУПИВ НА СВЯТІ ДЕРЖАВНОСТИ В ТОРОНТО

Торонто (М.С.). — На святочному відзначенні роковин Української Самостійности і Соборности в неділю 27 січня в Масей Гол в Торонто виступив з 20-ти хвилинною промовою прем'єр-міністер Канади Джов Кларк, заявляючи, що СССР помилився, коли сподівався, що Захід виявить слабість духа ставити опір аґресії. „Ми не будемо слабими", — ствердив прем'єр-міністер, вичисляючи ряд протизаходів, проголошених урядом Канади, у відповідь на останню інвазію Кремля в Афганістані. До них належить спинення дальших експортів пшениці, стримання урядових кредитів для СССР, припинення науково-технологічних зв'язків та ймовірний бойкот Олімпійських ігрищ в Москві.

Кларк уважав, що відзначення роковин Української Самостійности є зразковою нагодою пригадати всім громадянам Канади та інших країн, якою цінною є воля людини і народів. Згадуючи поіменно таких українських дисидентів, як Плющ, Мороз і Караванські, прем'єр-міністер Канади заявив, що канадська делеґація на конференцію в Мадриді в 1980 році дістане точні інструкції осудити порушування Москвою людських і національних прав та домагатися звільнення всіх дисидентів.

Крім нього виступав на святі державности прем'єр провінції Онтаріо Вільям Дейвіс, який також осудив СССР за порушення людських прав і за інвазію Афганістану.

Святкову промову на Святі Державности виголосив інж. Микола Світуха з Оттави, наводячи паралелю між інвазією Москви на

Прем'єр Джозеф Кларк

українські землі в 1918 році та теперішньою експансією СССР в Азії. Аналізуючи політику детанту, він ствердив, що ця політика не стримала поширення совєтських впливів від Куби до В'єтнаму і від Етіопії до Афганістану.

Замість ділити світ на „сфери впливів" Захід повинен стати на позиціях допомоги рухам спротиву всіх поневолених народів. Треба виходити із заложення, що конфлікт Захід-Схід є конфліктом поміж принципом волі і насильства, а не між двома конкуренційними економічними системами, і що перевагу в цьому конфлікті мірятиметься не доступом до природних ресурсів чи величиною торговельних зисків, але збереженням або втратою волі цілого ряду народів.

В програмі святкувань виступали солісти Роксоляна Росляк та Едвард Іванко і хори „Прометей" та „Діброва".

Канадська преса та телевізія широко рапортувала про цей святочний концерт, в якому взяло участь коло 3,000 осіб.

СОВЄТСЬКІ ТАНКИ НА КОРДОНІ ПАКІСТАНУ

Хаман, Пакістан. — Як це бачили спостерігачі в цьому прикордонному містечку Пакістану, тут, 4-го лютого, совєтські танки підсилили афганські армійські частини біля кордону Афганістану з Пакістаном. Сюди прибуло тридцять совєтських танків з двома сотнями совєтської обслуги в уніформах мабуть для того, щоб перешкодити афганським втікачам втечу з Афганістану та недопустити афганським повстанцям переходити у протилежний бік: з Пакістану в Афганістан для посилення повстанчого руху.

Совєтські танки, броневі тягарівки для перевожування війська і легка артилерія, які ще під кінець місяця січня були приблизно вісім миль від кордону, тепер є вже значно ближче і їх можна бачити в далековид з пакістанського боку, — згідно з спостереженнями пакістанських прикордонників.

Афганські втікачі, які переходять з країни в країну в обидва боки на цьому перевалі, та контрабандисти помічають тут збільшення кількости танків і повідомляють про пересування цього тяжкого воєнного совєтського спорядження вздовж долини постійних кочових шляхів, що ними в останньому часі тікає велике число афганців. Під прикриттям ночі совєтські танки зайняли позиції вздовж цих перевалів.

Знавці кажуть, що це вперше від часу інвазії Афганістану Совєтським Союзом у грудні минулого року, московські війська, замість, як досі, скупчуватися вздовж головних шосейних шляхів та по більших містах країни, стали так близько Пакістанського кордону.

МОСКВА ПОСИЛЮЄ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ ЧЛЕНІВ ПРАВОЗАХИСНИХ РУХІВ У СОВЄТСЬКОМУ СОЮЗІ

Ню Йорк, Н. Й. — Світове обурення проти совєтської інвазії Афганістану та загроза бойкоту Олімпіяди в Москві у великій мірі вплинули на посилення опресій та переслідування членів правозахисних рухів у Совєтському Союзі, згідно з повідомленням найновіших еміґрантів з СССР.

Ірина Ґінзбурґ, дружина Александра Ґінзбурґа, відомого російського дисидента, який минулої весни разом з іншими чотирьма колишніми політичними в'язнями в СССР був звільнений у заміну за двох совєтських шпигунів у ЗСА, оповіла репортерам на летовищі про арешти дисидентів і про раптове зменшення еміґрації з СССР. Дружина Ґінзбурґа чекала в СССР аж 9 місяців по виїзді чоловіка на Захід, в надії, що совєтський уряд дозволить виїхати і їхньому адоптованому синові Сергієві Шібаєву. Але такого дозволу 19-річний син не дістав і натомість його забрано до совєтської армії, не зважаючи на те, що його були відкинули спочатку від військової служби з огляду на стан його здоров'я. Ірина Ґінзбурґ прибула до Америки зі своєю 72-літньою свекрухою та двома синами.

Від часу виїзду її чоловіка з СССР, пані Ґінзбурґ була адміністратором Російського Суспільного Фонду, що його заснував письменник Александер Солженіцин у 1974 році для допомоги політичним в'язням та їх родинам.

Совєтська преса атакує дисидентів

Москва, СССР. — Совєтська преса розпочала нову кампанію проти дисидентів, обвинувачуючи їх у поширюванні „ідеологічної підривної роботи". Московський щоденник „Совєтская Россія" заатакувала російського письменника Лева Копелєва, 67-літнього, колишнього майора совєтської армії, якого в 1977 році викинено із Союзу Совєтських Письменників. Газета оскаржила Копелєва в тому, що він, як спеціяліст німецької літератури, заходить часто до західньо-німецької амбасади в Москві, де одержує пакунки з одежею та харчами через дипломатичні канали.

„Ці дарунки не дають йому за його чарівні очі чи пухнату бороду... В заміну він передає духову поживу — антисовєтські товари..." — писала газета. Копелєв рішуче заперечив, що він будь-коли був у західньо-німецькій амбасаді в Москві та заявив, що всі закиди проти нього не мають ні крихітки підстав.

Копелєв був одним з перших визначних особистостей, що написав протест з приводу висилення проф. Андрея Сахарова з Москви. Він — широко відомий у московських дисидентських колах та постійний прихильник правозахисного руху в СССР.

Він — колишній комуністичний активіст — був засуджений на 9 років примусової праці (1945-1954), які він просидів спільно з Александром Солженіциним. У своїх споминах у трьох томах, Копелєв описав окупацію Східньої Прусії совєтською армією, підкреслюючи п'янство, грабунки та ґвалтування жінок совєтськими вояками. Як майор совєтської армії в той час, він намагався протидіяти цій сваволі, але його арештували та засудили на дев'ять років примусових робіт.

Нещодавно КҐБ арештувало в Москві Татьяну Великанову, визначного члена руху спротиву від початків 1960-их років, під замітом „анти-совєтської діяльности".

Брежнєв хоче вбити клина поміж Америкою і Західньою Европою

Москва. — Використовуючи бенкет в Кремлі, 4-го лютого, як форум з нагоди відвідин президента Камбоджі Генґа Самріна, — який з Москвою шукає економічної, наукової, технічної і культурної співпраці і якого Москва підтримує, — лідер Совєтського Союзу Леонід Брежнєв висловився позитивно про потребу збереження детанту — цих „добрих речей, що їх осягнулося в 1970-их роках на міжнародній арені".

Пояснюючи докладніше, що він має на думці, Брежнєв вичислив усі бажані і „незаступимі" кроки вперед: „зменшення перегонів у зброєнні, усунення конфліктних ситуацій у Південносхідній Азії та на Середньому і Близькому Сході, і перетворення Індійського океану в зону миру".

Газета „Правда" і собі у передовиці з 4-го лютого також б'є в ту саму ціль, наголошуючи користі детанту, особливо „співпрацю в Европі". Цей поміркований мотив, щодо детанту з Заходом, одначе, співіснує з постійною повінню оскаржень під адресою Америки, бо вона, буцім то, хоче відродити „холодну війну" в її намаганні „оволодіти світом".

В тон Брежнєва впадає і Борис Пономарьов, член совєтського проводу, впевняючи, що хоч детант ще і живе, то „підголосок Америки", Пекін (і весь Китай, очевидно) разом з західніми аґресорами снують „небезпечний плян", перешкоджаючи Москві „іти вперед в напрямі миру, безпеки і соціяльного перетворення" в світі.

Ця згадка про детант і спеціяльні користи від нього для співробітництва особливо в Европі, знавці в ЗСА розглядають як бажання Москви вбити клина поміж Америкою і західньоевропейськими країнами особливо з приводу реакції їх, разом і зокрема, на совєтську інтервенцію в Афганістані.

Знавці совєтознавці, проаналізувавши вислів Брежнєва про „перетворення Індійського океану в зону миру", як і вислів Пономарьова в його промові про „соціяльні перетворення" в світі, що їх хоче здійснити Москва, кажуть, що „діялектика" совєтського „перетворення" може довести світ до катастрофи.

XXУIII баль дебютанток СУМ-А відбудеться вже цієї суботи

Ню Йорк, Н. Й. — Як вже раніше було інформовано в окремих оголошеннях і запрошеннях, XXУIII баль дебютанток Крайової Управи Спілки Української Молоді Америки відбудеться вже цієї суботи, 9-го лютого ц.р., в репрезентативному готелі Статлер Гілтон на 34-ій вулиці і 7-ій евеню від години 8:30 вечора. До танців приграватиме відома оркестра Богдана Гірняка у повному складі; аранжерами балю будуть: Євгенія Кузьмович і Богдан Гаргай, яких для цієї функції заанґажував Комітет Балю, що його й в цьому році очолює культурно-освітній референт КУ СУМ-А і голова нюйоркського Осередку Корнель Василик.

Баль дебютанток СУМ-А вже увійшов у традицію річних сумівських імпрез і тому він притягає велику кількість старших громадян і молоді, які бажають провести час в культурній атмосфері серед своїх приятелів і друзів. Очевидно, кульмінаційною точкою балю є представлення дебютанток. Момент представлення сповнений глибокою символікою, змістом і красою, які залишаються довшим непроминаючим спогадом дуже часто на ціле життя. Вони ж бо майбутність української спільноти на поселеннях у країнах вільного світу і тому не дивно, що організатори балю, батьки і Крайова Управа СУМ-А, зокрема, докладають максимум зусиль, щоб ця імпреза випала якнайкраще. Досі до дебюту зголосилося 22 особи, але не виключно, що в останній хвилині це число збільшиться. Організатори надіються на широку підтримку української громади, бо, як заявляють члени Комітету, добрі почини все повинні користуватися підтримкою широкої спільноти.

Свято Державности в Сан Франсіско

Сан Франсіско, Каліфорнія (О. Кейс). — Відділ УККА в Сан Франсіско підготовив поважну програму для відзначення 62-ої річниці Української Незалежности на неділю 27-го січня, сподіваючись масової участи громадянства на цьому Святі. Але два дні перед Святом у районі Сан Франсіско несподівано стався землетрус на 5.5 балів, а потім на протязі наступних двох днів послідувало ще дев'ять підземних вибухів, з них найсильніший був 5.6 балів у суботу напередодні наших святкувань.

Все землетруси не були занадто сильними і центр цих землетрусів був на віддалі від Сан Франсіско 40-50 миль, тому великі пошкодження були лише в околицях міст Лівермор та Сан Хозе. Але найгіршим було те, що радіові та телевізійні станції повідомили, що слід побоюватися дуже великого землетрусу, подібного до землетрусу 1906 року, коли місто Сан Франсіско дуже потерпіло. Ці повідомлення безперечно налякали багатьох наших громадян, навіть активних, і вони не відважилися прибути на заповіджене Свято.

Одначе, не зважаючи на ці події, 27-го січня заля при українській православній церкві була заповнена нашою громадою всіх трьох віровизнань, на чолі з її церковними провідниками.

Свято відкрила Оксана Сидорак, колишня Голова УККА. Марія Черепаненко відспівала американський гимн. Далі Оксана Сидорак у Вступному слові коротко схарактеризувала Свято Державности, привітала гостей та представила нового

(Закінчення на стор. 4)

Сорок тисяч втікачів з окупованого совєтами Афганістану

Хаман, Пакістан. — За час совєтської інвазії в Афганістані сорок тисяч афганців перейшли кордон Пакістану, рятуючи своє життя. Це переважно втікачі з південносхідного Афганістану, що межує з Пакістанським Балучістаном, де втікачі і зупиняються.

Радіо Кабулу, столиці Афганістану, намагається пояснювати ці масові втечі власних громадян тим, що це звичайні гурти кочівників, які, як і завжди, переганяють свої отари в Пакістан для зимового випасання.

Але більшість втікачів, які знайшли притулок в Хамані, — містечку, розташованому майже зовсім на кордоні поміж цими двома країнами, — кажуть, що вони походять з околиці міста Кандагар, де відбуваються воєнні дії совєтських військ проти афганських повстанців. Інтенсивність перестрілки така, що ці афганці були примушені шукати собі і своїм родинам безпечнішого місця для життя в Пакістані.

Сахаров скаржиться на погрози КҐБ

Москва. — Пресові агентства інформують, що академік Андрей Сахаров скаржиться на своїх „опікунів" КҐБістів, що вони погрожують йому пістолею і словами, кажучи, що створять йому більші труднощі в теперішньому екзилі в Ґорькому, або вишлють до психіятричного закладу, якщо його дружина Єлена Боннер не перестане возити до Москви його заяви і передавати їх закордонним кореспондентам.

Д-р А. Сахаров, який, як відомо, здобув Нобелівську нагороду миру в 1975 році за його відважні виступи в обороні прав людини в СССР й інших країнах світу заявляє, що заборона стосована до нього є протизаконною і тому він не буде її підпорядковуватися. Сахаров перебуває дотепер під строгою поліційною охороною в місті Ґорькому, 250 миль на схід від Москви. „Вони погрожують перетворити моє помешкання в другий Афганістан", — заявляє д-р Сахаров у другій своїй заяві, привезеній його дружиною до Москви. „Не думай, що ти тут залишешся надовго, — заявив Сахарову речник КҐБ — 30 миль від Ґорького існує психіятрична лічниця і ми туди тебе запроторемо". Недавно Сахарпва покликали до бюра прокуратора і там йому заявили, що його заяви і передавання матеріялів закордонним кореспондентам порушують ухвалу Президії Верховної Ради СССР, яка виразно забороняє йому тими справами займатися.

Дружина Сахарова заявила в Москві, що її муж одержав також поштову відкритку у якій погрожується Сахарову смертю, якщо він не припинить своєї „підривної" діяльности. При тому пані Боннер сказала, що Сахаров почувається фізично дуже втомленим. У другій заяві Сахаров солідаризується з письменником Левом Копилєвим, якого совєтська преса почала називати „зрадником совєтського народу і батьківщини". Сахаров зокрема обурюється на поведінку поліції і аґентів КҐБ, які не допускають нікого до його помешкання, або погрожують відвідувачам серйозними консеквенціями.

Інж. Володимир Несторович, видатний економіст, публіцист, педагог і заслужений громадянин помер у Детройті

Детройт, Міч. — У вівторок, 5-го лютого 1980 року, тут помер на 85-му році життя св. п. інж. Володимир Несторович, видатний економіст, публіцист і педагог та заслужений громадянин. Покійний був редактором економічного відділу в щоденнику „Діло" у Львові (1932-1939), редактором двотижневика „Торгівля і промисел" у Львові, а на еміграції у З'єднаних Стейтах Америки редактором кредитово-кооперативного журналу „Наш Контакт" (1954-59) у Детройті, співредактором „Нашого Світу" в Ню Йорку, автором роману - репортажу „Серце і буревії" та книжки „Українські купці і промисловці в Західній Україні". Ще зі скитальщини в Европі і опісля увесь час свого життя в ЗСА був постійним дописувачем до „Свободи" та її видань.

Св. п. інж. В. Несторович

Похорон запляноване на суботу, 9-го лютого ц. р. перед полуднем на православному цвинтарі св. Андрія в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Відбудеться Пленум Східніх Клітин ОДУМ

Сомервіл, Н. Дж. — У суботу, 9-го лютого ц.р., в Конферанційній залі Holiday Inn, Rt. 22 (East Bound), Somerville, N. J., (власник українець) відбудеться черговий Пленум Східніх Клітин ОДУМ у ЗСА.

Праця Пленуму буде сконцентровуватися над такими ділянками: підготовка до відзначення 30-ліття ОДУМ, справи чергового з'їзду, стан Філій та ОДУМ взагалі на Сході ЗСА, пожвавлення та удосконалення праці з юнацтвом, підсумки відбутих таборів та пляни для переведення таборів на 1980 рік, стан одумівської оселі, стан та потреби духової опіки, пожвавлення праці Товариства Одумівських Приятелів, звіти поодиноких філій та інші.

Цей Пленум відбуватиметься в 30-ліття праці ОДУМ, а тому і ділова частина у великій мірі буде скерована на критичний перегляд пройденої праці та прогнози на майбутнє.

В циклі відзначення 30-ліття Ювілею ОДУМ, перша частина відбудеться в околиці Бавнд Бруку-Ню Бронсвіку в днях 3, 4, 5 і 6 липня ц.р. В програмі цієї першої частини заплянована відбути з'їзд ОДУМ, Ідеологічний З'їзд, у формі панелів трьох поколінь; відвідини українських установ, музеїв тощо та зустріч українського громадянства і молоді. В суботу 5-го липня відбудеться бенкет, баль і концерт для всіх учасників і гостей.

Українці Джерзі Сити візьмуть участь у вічу за звільнення закладників-дипломатів

Українці Джерзі Сити візьмуть участь організованою групою у великому вічу мешканців цього міста за звільнення закладників-дипломатів, яке відбудеться під відкритим небом на Джорнал Сквері 12-го лютого ц.р. у день Лінкольна, в годиних між 1-ою та 2-ою по полудні. Координатором цього віча є Морріс Песін, директор програми „Дух Міста" та колишній міський радний Джерзі Сити, а почесним головою віча — посадник міста Томас Смит. Гасло віча — „звільніть закладників з Ірану".

Учасниками цього віча будуть мешканці міста — члени цілого ряду етнічних груп, як також організацій ветеранів, робітничих профспілок, підприємців, купців і промисловців та інших груп. Серед членів комітету віча представником української громади Дзерзі Сити є заступник голови місцевого відділу УККА Володимир Білик.

Група українських учасників віча збереться вже о годині 12-ій опівдні в Українському Народному Домі, звідкіля зорганізовано вирушить на місце віча на Джорнал Сквер.

Хомейні вперше п'ятнує совєтську інвазію в Афганістані

Тегран, Іран. — Аятолла Хомейні вперше від часу окупації Афганістану совєтами в грудні минулого року, в понеділок 4-го лютого, засудив інтервенцію СССР у цій сусідній з Іраном країні і прирік „беззастережну підтримку" для мусулманських афганських повстанців, що борються проти просовєтського уряду сучасного Афганістану.

Син Хомейні прочитав осуд свого батька проти інвазії СССР перед сотнями тисяч іранців, які зібралися

(Закінчення на стор. 4)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J 07302

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

„Закладники" і надія на ОН

Коли писані ці рядки вже почався 4-ий місяць перебування членів американської амбасади в столиці Ірану Теграні у перетвореному на в'язницю будинку амбасади, під сторожею „студентів", насправді „революційний ґардистів", які подобають на партизанів із якоїсь джунґлі. 13 „закладників" —жінок і чорних — іранці звільнили після кругло 10 днів від насильного схоплення їх, шестеро — чотири чоловіки і дві жінки — втекли в минулому тижні при шляхетній допомозі тамошньої канадської амбасади, але 50 американців все ще сидять всупереч усім існуючим законам міжнародного права і всупереч здоровому глуздові. Іранські терористи з-посеред мусулманських фанатиків, під'юджені 79-літнім фактичним диктатором Аятоллою Хомейні, захопили будинок амбасади ЗСА з усім її персоналом в надії, що американський уряд погодиться за ціну їхнього звільнення — видати новому іранському режимові останнього шаха Ірану, Мохаммеда Різу Пахлеві, якого ненавидить Хомейні, ніби за терористичний і загарбницький режим шаха, насправді за спроби шаха модернізувати Іран з позбавленням усякої влади тамошнього мусулманського духовенства. Президент Картер зразу заявив, що Уряд не покориться шантажеві терористів і що новий режим в Ірані може процесуватися проти шаха — зокрема за ніби пограбовані ним і вивезені до Америки гроші — але тільки після звільнення „закладників".

Одноголосний заклик Ради Безпеки Об'єднаних Націй, щоби негайно звільнити „закладників", іранська державна верхівка знехтувала. Коли генеральний секретар ОН Курт Вальдгайм особисто полетів до Теграну, то Хомейні його навіть у себе не прийняв, а „студенти" не допустили на побачення із „закладниками". З нечисленних листів від цих останніх виходить, що ставляться до них куди гірше, як в Америці ставляться у в'язницях до важких злочинців. Зав'язують їм на день руки, тримають у притемнених кімнатах, освітлених ніччю, не дозволяють розмовляти, не постачають газет і книжок, дуже погано прохарчовують. І вони непевні дня ні години, мусять вислухувати годинами безперервних протиамериканських верескливих демонстрантів, 50 громадян світової потуги, яка безсильна, бо кожна спроба звільнити їх силою закінчилась би вистрілянням їх юрбою. Картер і його дорадники правильно поставили на найперше місце доцільність засобів, якими можна дати „закладникам" волю і тому правильно відклали набік заповіджені санкції, бо вони довели би тільки до погіршення долі тих в'язнених 50-ох осіб. Релігійний фанатизм плюс ненависть не рахується з економічними санкціями, тим паче, що ані Японія, ані західні держави, імпортери іранської нафти, не хочуть виректися і перервати торговельні зв'язки з Іраном. Американські коментатори правильно запитують: де є союзники Америки, коли Америка їх потребує?

У цій ситуації, що зайшла в сліпу вулицю, єдина надія на визволення 50-ох в'язнених американських громадян з Ірану є таки на „міжнародну дипломатію", конкретно — на дальші спроби генерального секретаря ОН Вальдгайма і натиск від акредитованих в Теграні прихильних Америці дипломатів на керівні кола Ірану. Найбільший клопіт у тому, що ці „керівні кола" роздріблені на різні групи й чинники, з яких ні один не має вирішної сили і такої компетенції, щоби генеральний секретар ОН міг із ним „договоритись". Він виготовив плятформу такого „договорення": Об'єднані Нації покличуть міжнародну Комісію для розгляду скарг Ірану проти колишнього шаха і Америки , що того шаха підтримувала, а Іран одночасно з покликанням такої Комісії, яка збереться в Теграні, звільнить закладників, чи передасть їх під опіку Міжнародному Червоному Хрестові. Проте є великий знак запиту, чи Хомейні погодиться на таку формулу, і чи „студенти", які збройно окупували амбасаду ЗСА і тримають там „закладників", розійдуться по домах? Вальдгайм і американський Уряд пов'язують свої надії з вибором на першого президента Ісламської Республіки Ірану ніби „поміркованого" Бані Садра, що його Хомейні прогнав був із становища міністра закордонних справ за ту його поміркованість. Але, коли б навіть Бані Садр пішов назустріч таким заходам Курта Вальдгайма, то чи він матиме досить авторитету, щоб те становище перемогло?

Покищо продовжується трагедія 50-ох „закладників", але й трагедія Ірану держави й народу, бо з такої диковинної ситуації користає тільки комуно-московська імперія.

Я. Гайвас

ЗА РЕАЛЬНУ УКРАЇНСЬКУ ПОЛІТИКУ

У такій міжнародній ситуації, як та що є під сучасну пору, з очевидно тенденцією до дальших ускладнень, а навіть бурхливих і несподіваних змін у різних закутках земної кулі, кожен політичний чинник змушений постійно провірювати і конфронтувати з дійсністю, а тоді перекалькульовувати, усучаснювати, а як треба то ревідувати багато дечого у своїй політичній поставі, напрямних і методах. Ми — український чинник у світі — стоїмо постійно перед тією самою необхідністю. Провірювати, контролювати, ще раз і ще раз важити, чи навіть ревідувати — це не слабість, а невпаки — це сила кожного руху, що здібний давати такі відповіді на актуальні потреби, які найдоцільніші.

Наша вага в світі зовсім не велика, вона далеко менша від наших можливостей. Наші можливості і в Україні, та взагалі поза залізною занавісою, а ще більше у вільному світі далеко не використані. Наш нарід поза залізною занавістю у центрі російсько-комуністичного імперіялізму, який загрожує цілому світові, і в цьому його величезні шанси вже сьогодні, а ще більше завтра. Багатотисячна українська діяспора, стратегічно дуже догідно розміщена в світі — це сталося не завдяки нашому плянуванні, чи нашому передбачуванні, а з причин, які були поза нашою контролею — ще не осягнула того рівня значення і впливів у світі, на які вона спосібна, і якого від неї очікують навіть неукраїнські елементи.

Події останніх тижнів і днів переконали навіть найбільших скептиків, що ми входимо у зовсім нову дійсність. Яка вона буде? На це можна дати просту відповідь: Вклад кожного народу і кожної людини матиме вагу у декаді 1980, але основним і вирішним чинником у ній буде сила. А ще може навіть більше, як сама сила, вміння нею орудувати, рішучість і воля її цілеспрямовано використати. Яке наше місце в світі? Чи взагалі є окреме місце для нас, а чи може в якомусь „общему котьолку"? Це не реторичні, а реальні конкретні питання, які ставить перед нами життя і на які ми так само реально й конкретно мусимо відповісти.

Ми вже вийшли, а чи радше виходимо з тієї стадії, в якій постулювання, голосне деклярування наших потреб і вимог можуть вистачити. Прийшов час проби сил і в тій пробі самозрозуміло важить тільки сила. Ми ввійшли в такий етап, на якому тільки виразною поставою і конкретною програмою дій можна здобувати конкретні успіхи і ними, бо нічим іншим не можна, доказувати світові, що нас треба враховувати. Ми бачимо, як в такій ліберальній індивідуалістичній країні, як ЗСА, Президент і всі інші відповідальні чинники перестерігають перед надходячими величезними труднощами і закликають до посилених зусиль, до трудів і до жертв. Після рожевих надій (на щастя тільки в декого з нас) кожному мусить стати виключно ясно: всі дечні надії не більше чи менше безболісні зміни до кращого в СССР повністю безпідставні й нереальні. Москва виразно й послідовно, міняючи тільки тактику, змагає до повного знищення народів у СССР, до розгрому національних суспільств у безформну й безсильну, „безклясову"-масу застрашених одиниць з одного боку, а з другого до незамаскованої гегемонії в світі. Сконцентрувавши величезні сили на евразійському континенті, Москва намагається використати ті сили максимально, маючи за собою величезну переваґу концентрації і внутрішніх стратегічних ліній. А світ, не зважаючи не безчисленні перестороги з різних боків, серед яких не бракувало також і українських перестороґ, до цього не приготований. Але ця величезна небезпека замість спаралізувати провідних діячів Заходу і взагалі світу, морально змобілізувала їх. А з цього народилася велика шанса для Заходу, для світу і нас, українців, у ньому.

Ми також позбулися ілюзій, тобто ті, хто їх мав, і бачимо, що надії не внутрішні процеси в СССР, на добровільні поступки зі боку совєтського уряду — це звичайний самообман. Тверда і невблагана життьова дійсність, реальні факти, а не „реалітетні" рожеві надії, змушують нас саме на них будувати свою реальну, тобто на життьових фактах оперту, політику.

Хоча дуже пізно, але вільний світ приступає до формування протисили, до творення бльоку народів і держав, які могли б протиставитися і переломити совєтську загрозу. Спочатку йде це дуже обережно і навіть стримано. Говорячи про цей бльок, про цю протисилу, Президент Джіммі Картер навіть не важився назвати її властивим словом, але вжив лагіднішого і менше зобов'язуючого визначення із економічного словника „консорціюм". Ми хочемо бути частиною цього консорціюм.

Одначе наше прираховування себе до того консорціюм у ролі навіть найменшого партнера і чинника не реальне доти, доки ми не виявимо себе діючою успішно з очевидними конкретними наслідками громадою, яка з пливом часу і в змінених умовах ставатиме дійсною, а не тільки деклярративно силою. Наше оточення мусить знати і на кожному кроці бачити, що ми проти російського імперіялізму, проти комуніз-

(Закінчення на стор. 4)

Софія Наумович

ПІДСУМКИ СЕЗОНУ З ПАРИЗЬКОЇ УКРАЇНИ

(1)

В осінньому часі минулого року українська молодь наче переганяла старших і щодо кількости і щодо якости імпрез. Оце переплітання різних вечорів, — від найповажніших до програм легшого жанру, — зумовило те, що годі було ствердити, хто краще вив'язався з наміченого задуму, хоча майже всі імпрези були цікаві й різноманітні.

Старші організатори тримаються давнього шабльону з доповіддю та дискусією, зокрема ж коли до Парижу завітає якийсь закордонний, чи заморський гість.

Проте бувають вийнятки, бо ось 26-го жовтня м.р. у Бібліотеці С. Петлюри, У-АТ-Во влаштувало „Вечір прозірок" двох молодих пропаґаторів українського малярства — Ігоря Цішкевича з Тексасу й Антона Соломухи з України, який недавно поселився з жінкою -француженкою у Франції. Вони показали цілий ряд репродукцій „українських неконформістів", — як вони окреслили цих малярів в Україні, — що не малюють соц-реалістично, тобто не „лакують" совєтської дійсности на веселі рожеві кольори. Прозірки цих картин вказали на деяке наслідування західніх малярів, зокрема Пікассо, проте слідні теж ориґінальні пошуки, зокрема у символістиці. У 12-сторінковій брошурі молоді ентузіясти накреслили виконані та намічені пляни, що йдуть від дальших виставок до друку каталоґу, афішів, поезій і прози, календарів, інтерв'ю з чужинецькою пресою, а навіть накручення фільму. Зразок однієї з афіш, що її виконав Антін Соломуха і випустив літографічними копіями, — розкупили присутні з пошани до наших неконформістів, та з огляду на український мотив.

У цій же залі, 16-го листопада НТШ запросило д-ра Яра Славутича, який був переїздом у Парижі. На жаль, доповідач вибрав собі дуже вузьку тему, цікаву радше для спеціялістів-літературознавців: „З поетики Лесі Українк", тож публіка не дописала.

Українсько-польське товариство, що від декількох років проявляє жваву діяльність, влаштувало 20-го листопада у польському будинку „Вечерю з дебатами", на якій була мова про „тиждень польсько-совєтської приязні", що проходила у Києві. У польській пресі були цікаві звідомлення про цю подію, зокрема ж свідчення учасників, тож українцям цікаво було послухати й дещо доповнити в цій справі. Натомість у Бібліотеці С. Петлюри відбулася чергова зустріч із поляками, 14-го грудня, з доповіддю ред. Мирослава Стиранки про 50-річчя ОУН. На ній був, м. ін., присутній теж колишній прокурор Владислав Желенський, відомий з процесів ОУН. Він не тільки не заперечував виводам М. Стиранки, але й у пізнішій розмові, повідомив, що він саме тепер студіює процес Шварцбарта, — вбивці Головного Отамана і союзника Й. Пілсудського, — та збирається написати правничу розвідку з цієї події.

Незвичайно цікавий і повчальний був вечір, влаштований Делеґатурою УВУ, з її головою проф. О. Кульчицьким, 30-го листопада. Гостем Делеґатури й УА-Т-ва була чешка д-р Блянка Єжабкова, яка на основі своїх студій прочитала доповідь, ілюстровану прозірками про „Українсько-чеські літературні взаємини". Пані Єжабкова навела багато фактів, імен і творів з обговорюваної ділянки, майже невідомих українській науці, в якій падали такі імена, як: Шафарик, Паляцький, Коляж, Гавлічек, Ганка та б. інших, а з нашого боку майже всі письменники, почавши від Котляревського, почерез Шевченка і Кирило-Методіївське братство — до Івана Франка, до якого чехи мають великі симпатії й подив. Деяке листування, уривки зі статтей, що їх переклала доповідачка, прочитала вона сама, як теж чудовий „Отче наш" Карла Чапека, а декілька чеських поезій, у перекладі доповідачки на українську мову, прорецитував Роман Митрович. При кінці д-р Єжабкова згадала про чеське русофільство, з якого у сьогоднішній Чехо-Словаччині не залишилося й сліду, а на його місце прийшла така ненависть до росіян, що, наприклад, її кляса в гімназії, яка вивчала 10 років російську мову, — ледве знає прочитати кирилицю...Вона виїхала з Праги після „Празької весни". Признання української публіки було повне, зокрема за її чудову українську мову, якою вона виголосила доповідь. Виразником оцінки став проф. А. Жуковський, який просив доповідачку, повторити цю саму доповідь перед чеською, чи взагалі чужинецькою, публікою. А серед прозірок ми побачили не тільки Відень із церквою св. Стефана, „золоту Прагу" з її гарним міським краєвидом, але теж Львів із будинком НТШ на вулиці Чернецького.

На окреме вирізнення заслуговує вечір Союзу Українок для відзначення мученицької смерти композитора Володимира Івасюка в дні 17-го листопада. Двоє старших промовців сказали короткі пояснення, — О. Вітошинська вказала на цей новий совєтський злочин, як на звено у ланцюгу нищення української культури разом із її славними носіями, а Степан Семенюк подав життєпис, подробиці вбивства та музичну сильветку молодого композитора, що її проілюстрував платівками.

(Продовження буде)

Микола Кушніренко

ПАЛІТРА Й МІКРОСКОП У МАЛЯРСЬКІЙ ТВОРЧОСТІ ІРИНИ НОСИК

Тепер саме відбувається виставка мистецьких картин Ірини Носик в Українському Інституті в Ню Йорку. Малярка — гостя з Торонто, де вона добре відома багатьома виставками своїх картин, і де про неї є статті в канадській українській та англійській пресі.

На терені Ню Йорку–це перша її виставка й тому не зайвим буде подати відомості про малярку та її мистецтво.

Родина Носиків, виїхавши з рідного Чорткова в Галичині перед совєтською навалою, опинилась при кінці війни в австрійському місті Інсбруці. Тут Ірина Носик скінчила гімназію та розпочала студії малярства в місцевому університеті. Вже в перших роках навчання виразно проявився її талант; 1947 року Мистецька Ґалерія в Інсбруці купила в неї три портретні студії. Тут же вона взяла участь у виставці творів мистців — еміґрантів. Завдяки цим першим успіхам молодої малярки, міжнародна організація „Пакс Романа" пообіцяла їй стипендію на студії в Італії. Але саме тоді її батьки отримали афідавіт з Канади і Ірена Носик опинилась не в Римі, а у Вінніпезі. Згодом родина переїхала в Торонто. Тамошній університет оголосив був конкурс на посаду маляра методичних карт на біологічному факультеті. На конкурс прислали рисунки 30 кандидатів, а між ними перше місце зайняла Ірина Носик та незабаром розпочала працю на біологічному факультеті (Відділі) Торонтонського університету.

Те, що вона бачила через мікроскоп, малювала олією на великих полотнищах, що їх вживають професори для методичної демонстрації під час лекцій. Бачені через мікроском різні дива Ірина малювала з такою прецизією, щодо форми і кольору, що професори були здивовані й захоплені працею своєї наукової малярки, як її офіційно називала. Чутка про ті картини дійшли й до газетних репортерів. Один із них, від найбільшого торонтонського щоденника „Дейлі Стар" Джо Редклів відвідав університетську студію цієї малярки. Після його візити появилася велика стаття у недільному додатку до „Дейлі Стар" на першій і наступних сторінках. У цьому репортажі були й фотографії нашої малярки та її праць. Незабаром запросило Ірину й державне телебачення Сі-Бі-Сі, де вона демонструвала свої праці, а в її інтерв'ю, — як писав редактор журналу „Овид", — „і тут і там золотою ниткою щораз виринало слово „Україна".

Ірина Носик поглибила свої мистецькі студії в Онтарійському коледжі мистецтва скінчила також і студії біології. У мікроскоп вона дивиться не лише як мистець, а й як біолог. Та поза „науковим" малярством і біологією, її покликанням є малярство. Завдяки ньому, властиво, вона стала „науковою", здобувши своїми рисунками на конкурсі перше місце. Поле її мистецьких зацікавлень — широке. З її домашньої студії виходять олійні картини, портрети, сепії і мозаїки, в яких вона передовий творець.

На теперішній виставці в Українському Інституті в Ню Йорку є різні ґатунки її творчости, зокрема треба згадати ґарні мозаїки. Але одна серія картин заслуговує на особливу увагу. В основі їх лежить образ бачений через мікроском, але переданий не з науковою точністю, а з мистецькою фантазією. Це вже не картина взята з біології, а твір мистця, що має свою генезу в біології.

На многолюдному відкритті виставки 15-го грудня м.р., глядачі зупинилися перед цими картинами й дехто питав: „Що воно таке? Чи це абстракти?" Мабуть ні, бо в основі тих картин є реальні речі, що їх можна побачити через мікроскоп. Ця серія картин (типовою може бути ч. І, „Джерело життя") дивує й притягає увагу глядача, але їхню мистецьку оцінку й аналізу залишаємо нашим мистецтвознавцям та малярам.

Ця виставка в Українському Інституті продовжена до 22-го лютого 1980 року.

ЩЕ У СПРАВІ ПЕНСІЙ ДЛЯ КОЛИШНІХ РОБІТНИКІВ У ЗАХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ

Автор статті п.з. „Закон — договір між Західньою Німеччиною і ЗСА у справі пенсій для колишніх робітників" мґр Володимир Нечай надіслав редакції додаткові інформації, які зокрема важливі для колишніх політичних в'язнів численних гітлерівських концтаборів. Автор пише: При тій нагоді хотіли ми звернути увагу наших колишніх політичних в'язнів, що перебувають тепер на терені ЗСА., на одну постанову згаданого договору-закону Західньої Німеччини і ЗСА., яка може їх інтересувати. Зокрема цей договір у справі німецьких старечих пенсій передбачає також можливість признання такої пенсії за час їхнього побуту у концентраційному таборі чи в'язниці, хоч очевидно, вони не отримували ніякої платні, ані за них ніхто не платив вкладок до соціяльного забезпечення. В такому випадку ті особи мають право заплатити самі належну оплату за час їхнього ув'язнення, що її визначуть німецькі власті у висоті від 72 до 720 ДМ. (40 до 400 — дол.) річно, залежно від кваліфікацій згл. висоти заробітку перед ув'язненням. Реченець такої вплати є передбачений найдальше до 30-го листопада 1984 року.

Ця важлива постанова розв'язувалаби бодай частинно проблему, у якій знайшлося багато наших політичних в'язнів, що їм німецькі власті, адміністраційні і судові, відмовили відшкодування за їх ув'язнення з різних дуже часто безпідставних причин. Ця постанова однак відноситься до в'язниць і кацетів на території теперішньої Західньої Німеччини, а не Східньої Німеччни т.зв. Німецької Демократичної Республіки.

По точніші інформації в справі пенсій від Західньої Німеччини можна писати до: William M. Yoffe, U.S. Social Security Administration, 1875 Connecticut Ave. N. W. Washington, D. C. 20009.

Микола Бараболяк

ТРАГЕДІЯ ВИДАТНОЇ ЛЮДИНИ: МИХАЙЛО СОСНОВСЬКИЙ

(Замість рецензії на книгу „Між Оптимізмом і песимізмом)

На обгортці цієї книги ім'я „Михайло Сосновський" — великими буквами, коли наголовок „Між оптимізмом і песимізмом" — меншими. Мистець Яків Гніздовський схопив у той спосіб глибший сенс цієї книги. Книга ця, книга про Сосновського — це наче автобіографія Сосновського. Хоча це тільки збірка його статтей, написаних в останні роки його життя, вона віддзеркалює найглибші нетри духовости цього визначного мислителя і знавця політики, головно міжнародної, та розумного борця за українське „завтра". Водночас ця книга — це свідоцтво трагедії нашого політичного діяча, який намагається поєднати ідеалізм з тим, чого вимагає доба в якій живемо — політичним реалізмом.

Як юнак Сосновський дозрівав, як більшість ідейної молоді в Західній Україні перед 1939 роком, під впливом націоналізму Донцова; він і пішов у життя з печаттю духа Донцова. Але стрінувшись у зрілому віці з дійсністю, він став конфронтувати свої погляди з тою дійсністю і зачав аналізувати в результаті чого вийшла з-під його пера в 1974 році книга, де він дає позитивну, хоча критичну, оцінку цього ідеолога українського націоналізму і власного пов'язання з тим націоналізмом Донцова.

Найшовшись після II світової війни на Заході, сосновський „політикував" як інші. Але попри це він зрозумів, що наша політика не сміє бути доменою аматорів, аматорщиною бо в цю добу далеко не заїдеш, і взявся до серйозних студій. А довкола себе бачив він, на жаль, питомих аматорів, які не мали ні змоги, ні нагоди навчитись тому, що кожен, хто хоче вести інших мусить сам все вивчити і знати. Зачав Сосновський свої студії від студій права, що дає добре підґрунтя для аналітичного і синтетичного мислення. Відтак із практичних мотивів він перейшов до студій бібліотекарства, що відкрило йому ширші двері до джерел знання, збудило зрозуміння того — „книги морська глибина", та розуміння ваги основних, а не поверхових студій. Урешті студії політичних наук відкрили йому вічі на те, що подібно як у соціяльному житті, як у економіці, політика теж контролюється деякими закономірностями, і в тому XX сторіччі не вдієш багато, коли не вглибишся у серйозні студії політичних наук. Чи всі пропозиції знавця політичних наук усе виправдаються, чи ні, фактом є, що нині всі важливіші рішення лідерів світу спираються на рекомендаціях знавців (яу у Америці Кіссінджер, Бжезіньскі), а коли рішення йдуть у розріз із тими порученнями знавців, то вони, звичайно, добра не приносять.

В результаті його студій мусіло прийти у Сосновського до переоцінки його дотеперішніх вартостей. Він не міг щеміти у напрямних нашої політичної думки, які зродились тому 40 чи більше років, і стали непридатними для здійснення практичних політичних завдань у зовсім зміненій політичній констеляції. Він не вважав розумним потопати дальше у тенетах фразеології, яка заливає нашу громадську думку. Але з другого боку був теж духово дуже цілко пов'язаний з нашими політичними зусиллями пізніх тридцятих і початкових сорокових років, цінив те минуле і дорожив тим, чим руководився як юнак. Тому він бажав збудувати наче поміст між тим, чим жив як юнак, а тим, що наказував йому здоровий глузд і знання набуте після 50-го року життя. А це стало джерелом його особистої трагедії. „Свої його не пізнали..."

Сосновський намагався у своїх статтях тлумачити нашу політичну дійсність у світлі дійсности сучасного міжнародного довкілля. Зробив це у двох основніших працях „Україна на міжнародній арені 1945-1965 (1966) і „Нарисі історії української політичної думки" (1976), та залишивши безліч статтей, нарисів есеїв. У них цінноці–політичної думки. Пропали б були, одначе, як інші того роду речі друковані у щоденній пресі (хто їх зберігає?), коли б не відданість і жертвенність Оксани Сосновської — дружини.

Вона завдала собі велетенського труду зібрати ці цінні матеріяли, упорядкувати їх і приготовити до друку. І вийшла книга понад 700 сторінок, книга яка завдяки вмілому упорядкуванню матеріялу, покриває такі істотні проблеми нашого громадського і політичного життя, як „Українська діяспора і її перспективи", „Становище в підсовєтській Україні", „До критики совєтської системи", „Китайська надпотуга на обрії", „Нові тенденції у міжнародній політиці", „Об'єднані Нації і наші справи", „На перехрестях ідеології і політики" і тому може претендувати не тільки на те, щоб віддзеркалювати політичну думку останніх 20-ти років, але стати наче підручником української політики для тих, які примітивізують українське політичне мислення. Так збережено велику спадщину Сосновського в ділянці української політики, головно в ділянці міжнародної політики. А це так на потребу, коли наша політична думка потапає у примітивізмі. Люди, які живуть примітивними категоріями накидаються на всякий прояв інтелектуалізму, з намаганням здушити його в зародку зі страху, щоб у конфронтації з ним, не виявився надто яскраво їх примітивізм. Вони лякаються, що серйозні досліди в ділянці політичної думки можуть врешті вивести нашу політику на відповідний рівень, а це було б сполучене з небезпекою для вдержання їхнього status quo.

Сосновський — це видатна людина на нашому політичному горизонті. Бажалось би, щоб не тільки „приклонники" його, але і „противники" вглибились у його думки і навчились дечому від нього. Сосновського нема між живими. Але він залишив спадщину, якої нікому не вдасться знищити, як дехто намагався унешкідливити його за життя. Сосновський не вспів написати книги „Українська політика". Але його есеї і статті так зливаються у книзі „Між оптимізмом і песимізмом" у цілість, що на ділі вийшла суцільна праця, що розпадається на розділи і підрозділи.

Трагічна в нашій громаді доля людини, яка мислить. У нас не багато інтелектуалів, а тієї дрібкою, яка народжується, нехтуємо і намагаємось її принизити, а то й знищити. Коли, хто вибивається інтелектуально, дещо наверх, ми його по голові... Це виявляється, наприклад у тому, що ми намагаємось понизити вагу гарвардського почину, ґльорифікуючи менш цінні інтелектуальні заходи.

Ця наша тенденція виявилась особливо яскраво на казусі Михайла Сосновського. Він намагається, „зраджуючи" наші „табу", показати нам обрії більш раціональних, і тому успішніших шляхів, для здійснення наших політичних завдань.

На тому шляху попав Сосновський під колеса нашої дійсности. Трагедія людини, яка намагалась будувати міст між ідеологізмом і реалізмом, між емоціями й інтелектом. Безуспішно?

ПОДЯКА ДРУЗЯМ

Друзям, Приятелям, Родині, Товаришам Праці, Проводам Установ, Членам Опікунчого Комітету, що з великою посвятою зайнялися моєю долею під час мого перебування в лікарні, та Всім, хто в цю важку годину підтримував мене на дусі, теплим словом привіту, молитвою чи Богослужбою в моєму намірениі, — Всім складаю цією дорогою мою найщирішу подяку.

Окрема велика подяка д-рові Юліянові Ґноєві за врятування мені життя.

Дружньо тисну руку моєму доброму сусідові Підгаєцького повіту, п. Іванові Кефорові, за те, що приютив мене під своїм гостинним дахом після мого виходу з лікарні.

Усім Вам нехай заплатить Господь сторицею та поблагословить у цьому новому році щастям, здоров'ям і всім добром!

Ню Йорк, 1980 р. *ІВ. КЕРНИЦЬКИЙ-ІКЕР*

ВИСТАВКА СУЧАСНИХ, МИСТЦІВ НОНКОНФОРМІСТІВ з УКРАЇНИ

ВИСТАВКА ОБРАЗІВ — МАЛЮНКІВ — АКВАРЕЛЬ — ГРАФІКИ — СКУЛЬПТУРИ

Запрошується сердечно на відкриття виставки у п'ятницю, 8-го лютого 1980 року, о год. 7-ій веч. в Ґалерії ОМУА, 136 Друга Авеню, (4 поверх), New York, N.Y. 10003.

Виставка відкрита від 9-го лютого — 2-го березня 1980 р., щоденно від 4-8-ої веч., в суботу від 2-8-ої веч.; в неділю від 1-8-ої веч.

Твори мистців:

Антон, Андрій Антонюк, Валерій Басанець, Валентин Хрущ, Надя Гайдук, Сергій Гета, Михайло Грицюк, Руслан Макоїв, Іван Марчук, Віктор Маринюк, Наумець, Олександер Ануфріїв, Євгеній Рахманний, Віталій Сазонов, Шаповаленко, Володимир Стрельніков, Станислав Сихов, Володимир Цюпко, Олег Волошин, Людмила Яструб.

Вступайте в члени УНС

Перт Амбой і околиця!

В неділю, 2 березня 1980 р., о год. 2 по пол. в залі Українського Народного Дому
при 760 Стейт вул., ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж.

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУЖНОГО КОМІТЕТУ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

до участи в яких запрошені й зобов'язані урядовці, представники і конвенційні делеґати на 29-ту Конвенцію наступних Відділів:

104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 342, 344, 349, 353 і 372

НА ПОРЯДКУ НАРАД:

1. Відкриття.
2. Вибір Президії.
3. Прийняття протоколу попередніх зборів.
4. Звіти уступаючої Управи Окружного Комітету.
5. Дискусія над звітами.
6. Уділення абсолюторії Управі.
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії.
8. Устійнення та схвалення пляну праці на 1980 рік.
9. Доповідь головного організатора ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО.
10. Різні справи.
11. Закриття зборів.

У зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Владика Архиєпископ Марко *почесний голова* — **Михайло Захарко** *голова*

Іван Бабин *касир* — **Дарія Оріховська** *секретар*

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу в Нюарку, Н. Дж.

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ ОКРУГИ

відбудуться

у суботу, 9 лютого 1980 р., о год. 6-ій веч. в залі Українського Народного Дому
при 140 Проспект Авеню, ІРВІНҐТОН, Н. Дж.

До участи в зборах зобов'язані предсідники, секретарі, касири і делеґати Конвенції наступних Відділів:

3, 14, 27, 37, 43, 65, 76, 133, 142, 152, 172, 214, 219, 234, 272, 306, 322, 340, 371, 413, 459, 490.

В ПРОГРАМІ ЗБОРІВ:

1. Відкриття і вибір президії зборів;
2. Відчитання протоколу попередніх Річних Зборів;
3. Звіти уступаючої Управи: голови, секретаря і касира;
4. Звіти Контрольної Комісії;
5. Дискусія над звітами і уділення абсолюторії уступаючій Управі;
6. Доповідь ВАСИЛЯ ОРІХОВСЬКОГО, головного організатора УНС;
7. Вибір Окружної Управи і Контрольної Комісії;
8. Обговорення пляну праці на 1980 рік;
9. Обговорення організаційної кампанії;
10. Внески, запити, закриття зборів.

В зборах візьме участь:

Василь Оріховський, головний організатор УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Інж. Богдан Мак, *голова*

Володимир Боярський *касир* — **Еміліян Ґрупський** *секретар*

Лідія Савойка — опікунка еміґрантів

Пані Лідія Савойка в розмові з д-ром Миколою Шпитком

Недавно, на одному з телевізійних каналів в Ню Йорку, відбулася дуже цікава дискусія на тему чужинців, які нелеґально перебувають в Америці. Головним промовцем була молода жінка, відомий авторитет в справах еміґрантів, а зокрема тих, в яких немає достатніх документів, щоб перебувати в ЗСА. Ця жінка — це пані Лідія Савойка, керівник еміґраційного бюра Американської Католицької Конференції. Її прізвище широко відоме у всіх прошарках мешканців Великого Ню Йорку, бож вона присвятила багато років праці на користь тисячам осіб, яким вона допомогла стати законними мешканцями Америки, а також добрими громадянами.

Еспано - американська спільнота висловила їй свою вдячність, влаштовуючи бенкет у її честь, на який прибуло 900 осіб. Однак, вона допомагає не тільки еспано - американцям, але всім без різниці на їхню національність, релігію, расу чи матеріяльний стан.

Однієї середи, вже доволі пізно, мені вдалося застати пані Лідію в її бюрі, де вона ще в той час працюючи, перечитувала різні матеріяли, які приготовили її працівники. Хоча їй допомагають 17 осіб, але кожен клаптик паперу мусить перейти через її руки — і аж після її потвердження, може бути пересланий до дальшого перегляду і остаточного вирішення. Кожноденно її бюро відвідує кількадесяток осіб і вона одержує і відповідає на сотні телефонів. Крім свого урядування при 1,250 Бродвей, в Ню Йорку, пані Лідія часто буває в уряді Натуралізації та Іміґрації, де вона полагоджує справи багатьох людей, які шукають в неї допомоги.

У цей час, коли я зайшов до її бюра, я застав там кілька осіб, які ще чекали на свою чергу, щоб могти з нею поговорити і порадитися. Між ними був один молодий негр із Ніґерії, який почувши, що я привітався з п-ні Лідією по-українськи, почав також говорити цією мовою, і то навіть досить добре. Він нам розповів, що студіював 5 років у Москві, і познайомившись там з українцями, почач читати українські книжки.

Коли вже вийшли з бюра всі клієнти, п-ні Лідія дальше читала, підписувала й поправляла цілу гурму паперів, що лежали на її бюрку.

Відтак ми вже могли говорити. Пані Лідія розповіла, що народилася в Україні. Її мати померла як вона ще була майже дитиною, а батько згинув під час Другої світової війни. До Америки приїхала молодою дівчиною. Середню школу закінчила у Філядельфії і зараз, після її закінчення, почала працювати з еміґрантами на відомому острові Елліс Айленд. Знання слов'янських мов було неоціненим помічником у її праці. Її надзвичайний мовний талант допоміг їй опанувати такі мови, як: еспанську, італійську, німецьку, французьку, сербську, чеську і болгарську. Так, що з подивугідною легкістю вона може перейти з однієї мови на другу. Помимо важкої праці пані Лідія здобула диплом із соціології в Гантер коледжі та з психології в Колюмбійському університеті. Крім своєї постійної праці у цьому бюрі, вона є головою Комітету Еміґрації, у якому об'єднуються 30 організацій різних меншостей. Пані Лідія також належить до Дорадчого Комітету Еміґрації, членами якого є 23 особи, які сходяться чотири рази в рік для розгляду еміґраційних справ. Пані Лідія також належить до Українського Інституту Америки та до багатьох різних допомогових організацій. Крім цього вона роз'їжджає по різних стейтах Америки, перепроваджуючи курси, темою яких є справи еміґрації, які відбуваються на кошт федерального уряду.

„Уже довший час — в мене ніколи спокійно з'їсти сніданку або прочитати газету" — сказала пані Лідія. Та це, однак, не означає, що вона не читає, навпаки пані Лідія читає дуже багато, навіть з уваги на те, щоб знати, як поступати з громадянами з різних країн. Вона сказала, що тепер має багато втікачів з Китаю і тому мусить вчитися китайської мови. Її клієнтами, крім слов'ян і еспано-американців, є ще іранці, родезійці, ніґерійці, афганці, нікараґуанці, етіопці та інші. До неї часто навідуються дипломати та урядовці з різних країн. Її клієнтом був ген. Петро Григоренко, генерал летунства Сандіна з Нікарагуа, та Моран, революціонер з Гаїті.

„Ми допомагаємо всім без різниці на їхній матеріяльний стан чи віроісповідання, включно з жидами, мусулманами, буддистами — і мені здається, що наша організація єдина, що допомагає усім, чим і різнимося від адвокатів, які жадають за полагодження справи неймовірно високі гонорарі. Головний тягар наших коштів поносить Католицька Церква в Америці але ми приймаємо й пожертви , які є тільки маленькою частиною цього, що беруть адвокати. Але, хто не має грошей, тому допомагаємо безплатно", — сказала пані Лідія.

На мій запит, як мається справа з українськими переселенцями, пані Лідія пояснила, що останньо до ЗСА прибуває також невелика кількість українців, якими вона опікується і допомагає як тільки може. Наприклад, о. протоігумен Александер з манастиря отців Василіян з Ґлен Ков, Н. Й., поїхав до Бразилії і звідтіля привіз із собою 16 кандидатів на священиків, яким пані Лідія постаралася про оформлення документів, завдяки чому вони розпочали тут теологічні студії.

На мій запит чи пані Лідія вдоволена зі своєї праці, вона відповіла, що допомагаючи людям, вона відчуває велику внутрішню радість. Крім цього вона здобула неабиякий успіх, отримавши рекомендацію на пост у теперішньому уряді президента Картера.

Дивлячись услід пані Лідії, коли вона сходила вниз до підземки, я з подивом роздумував про цю молоду ніжну, сповнену енерґії жінку, яка у своїй праці для інших часто призабуває про своє особисте життя.

Микола Шпитко

„Поправді кажу вам: що тільки вчинили ви одному з цих найменших братів моїх, те мені ви вчинили".

(Мат. 25, 40)

ПОДЯКА

З волі Всевишнього, дня 6-го жовтня 1979 р., упокоївся у Бозі, на 68-му році життя і 38-му році священства, наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО, ДІДУНЬО І БРАТ

бл. п. о. протоієрей ЯРОСЛАВ СІРКО

парох Пармн і декан деканату Огайо.

Ми не маємо слів, щоби ними висловити нашу найсердечнішу подяку всім тим Дорогим Особам, від яких ми зазнали стільки добра і співчуття у нашому горю.

Щиро дякуємо Їх Еміненції Кардиналові Йосифові за надіслані слова потіхи.

Їх Ексцеленції Митрополитові Кир Мирославові за ласкаве прибуття і відправлення Панахиди і Похорону.

Їх Ексцеленції Кир Василеві за прибуття на цвинтар св. Духа, за відправи і запечатання гробу, наша щира подяка.

Щиро дякуємо Всечеснішим Отцям Шамбелянам: о. Р. Москалеві, о. Я. Данильчукові, о. Л. Адамякові і о. М. Польовому за відправлення похорону.

Всечеснішим Отцям: о. Л. Тимкові, о. І. Оришкевичеві і о. С. Зарічному, що зайнялися приготуванням похорону і за участь у відправах.

Всечеснішому Отцеві Т. Дурбакові за змістовну і зворушливу проповідь.

Всечеснішим Отцям: о. М. Ревтюкові, о. д-рові І. Нагаєвському, о. д-рові Гуркові, о. Кондуському, о. І. Височанському, о. В. Височанському, о. Р. Гнатишинові, о. М. Сооп, о. С. Барткусеві і о. Я. Михайленкові за участь у похоронних відправах.

Директорові католицьких шкіл Клівлендської Округи о. Ф. Мурфі, о. д-рові І. Тилявському, о. С. Ганкевичеві і о. Ф. Коваленкові за ласкаву присутність і молитви.

Щира подяка Всечеснішим Отцям Піттсбурґської Дієцезії, місцевих і позамісцевих, які будучи на реколекціях в Пармі, своєю присутністю біля 40 осіб і відспіванням Панахиди звеличали похоронні відправи Покійного.

Ми невимовно вдячні Всечеснішим Отцям: о. Т. Ґалоншка, о. С. Клепарчукові, о. Войтині і о. О. Панасюкові, які помимо злої погоди, прибули на цвинтар св. Духа і разом з Їх Ексцеленцією Кир Василем взяли участь у відправах.

Щира подяка о. діяконові В. Волощукові, який через три дні своїм гарним голосом звеличав похоронні відправи.

Високоповажаним Панам Дякам — дириґентам п. Е. Садовському, п. О. Чайці і п. Д. Гнатишинові, та церковному хорові св. Йосафата за їх гарний спів.

Вівтарним дружинникам за асисту під час кожної відправи.

Щиро дякуємо Високопреподобним Сестрам ЧСВВ Мати Настоятельці Теодозії і сестрі Целіні з Філядельфії, за ласкаве прибуття.

Високопреподобним і Дорогим Сестрам ЧСВВ при парафії св. Йосафата с. Варварі, с. Ґерарді, с. Димитрії і с. Іринеї за їх велику поміч в часі хвороби і похорону мого мужа.

Високопреподобним Сестрам ЧСВВ з других парафій: с. Моніці, с. Ріті, с. Карен, с. Франсін, с. Патриції, с. Люсіл і настоятельці с. Фільомені за присутність на похороні.

Наша щира подяка церковним тростистам: п. І. Войціцкому, п. А. Саккерсові, п. П. Владиці і п. І. Піґанові за їх велику безкоштовну, повну посвяти поміч, якої ми ніколи на забудемо.

Дорогим Паням — Членкам Сестрицтва і їх голові п-ні Ю. Качмарик за приготування перекуски по кожній похоронній відправі, за уфундування і приготування тризни, за щирі слова співчуття, за прощання і за матеріяльну поміч, наша найщиріша подяка.

Щиро дякуємо: Членкам Апостольства Молитви при парафії св. Йосафата за даток 50 дол. на Семінарію в Стемфорді, Конн.

Сестрицтву церкви св. Андрея за Служби Божі.

Управі і Членам "Men's Club" за їх моральну і матеріяльну поміч.

Учительському Зборові і Дорогим Родичам дітей школи св. Йосафата, за уфундування фелона в пам'ять Покійного, за щирі слова потіхи і за матеріяльну поміч.

Голові Окружної Управи СУА в Огайо п-ні Ірині Кашубинській наша особлива подяка за її велику особисту поміч для нас, за поміч у приготуванні тризни і за зворушливе прощальне слово.

Управі і Членкам 33-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Пармі за датки на стипендію для питомця в Інсбруку, Австрія, за прощання і за матеріяльну поміч.

Шкільним Дітям школи св. Йосафата в Пармі за уфундування „Григоріянки" і за 20 Служб Божих, що відправилися в місцевій церкві, за участь в похороні, за їх щирі молитви і за дарунки.

Товариству Ліґа Української Молоді в Клівленді, в Джанстовн, Па. і в Ревляк, Па., за Служби Божі і квіти.

Управі Пласт в Клівленді за даток 50 дол. на виховання священиків.

Дорогим Панству Оленчук за їх поміч.

Всім Дорогим Парафіянам церкви св. Йосафата за численні жертви на Служби Божі, на Семінарію в Стемфорді, в сумі 885 дол., на пам'ятник в сумі 1,200 дол., на церкву, сироти й інші цілі, за численну участь в похороні і слова потіхи — наша найщиріша подяка.

Парафіянам з Джанставн, Па. і Ревляк, Па., за прибуття на похорон, Служби Божі і квіти.

Всечеснішим Отцям: о. Митратові Д. Ґреськові, о. сов. М. Головінському, о. крил. В. Стебельському, о. Ковалеві і о. Улицькому за надіслані слова співчуття і за Служби Божі за душу Покійного.

Високоповажаним Панам Докторам: д-рові А. Клосові і М. Рижієві за щиру і безкорисну лікарську опіку.

Голові Українських Злучених Організацій д-рові Б. Футеєві за подання згадки про покійного до преси.

Похоронному заведенню панів Головчак за взірцеве переведення похорону.

Родині, Приятелям, Знайомим, які відвідали Хворого в дома і шпиталі, за молитви, Служби Божі, щирі жертви на різні цілі, усні і листовні вислови співчуття — щиро дякуємо.

Нехай Всевишній Господь винагородить і обдарить всіх Вас своїми щедрими ласками!

ДРУЖИНА І ДІТИ

Управа Організації Жінок ОЧСУ — Відділ в Ню Йорку

запрошує Українське Громадянство до численної участи в

ПАНАХИДІ

ЗА СПОКІЙ ДУШ ЖІНОК-ГЕРОЇНЬ

сл. п. ОЛЬГИ БАСАРАБ і ГАЛИНИ (АННИ) ДИДИК

ЯКІ ВІДДАЛИ СВОЄ ЖИТТЯ ЗА ВОЛЮ УКРАЇНИ.

Панахида відбудеться

в неділю, 10-го лютого 1980 року

після 12-ої год. Служби Божої

в церкві св. Юра в Ню Йорку, при 7-ій вул.

Просимо вшанувати Вашою участю пам'ять Славних Героїнь!

•

Після Панахиди, просимо все Членство на

ШИРШІ СХОДИНИ присвячені ЖІНКАМ-ГЕРОЇНЯМ

які відбудуться з відповідною програмою

о год. 2-ій по пол. в домівці ОЖ ОЧСУ

при 136 Друга Авеню, НЮ ЙОРК, Н. Й.

УПРАВА

Дня 4-го лютого ц. р., упокоїлася наша Улюблена МАМА, СЕСТРА і БАБУНЯ

НАТАЛІЯ з НІМИЛОВИЧІВ ЛЕҐЕДЗА

кол. вчителька народних шкіл в Україні.

Покійна народилася в Дрогобичі в 1897 році.

Тіло Покійної лежить в похоронному заведенні McNerney Burnadz, 371 Lakeview Avenue, Clifton, N.J.

Години відвідування — 7-9 веч., в четвер, 7-го лютого 1980 р.

ПАРАСТАС цього ж дня, о год. 7:30 веч.

ПОХОРОН в п'ятницю, 8-го лютого 1980 р., о год. 8:30 ранку, з того ж похоронного заведення до церкви св. о. Миколая в Пассейку, Н. Дж., а потім на цвинтар Calvary в Петерсоні, Н. Дж.

Друзів і Знайомих просимо помолитися за душу Покійної.

син — РОМАН
син — ЗЕНОН з дружиною ВІРОЮ
та донями УЛЯНКОЮ й ГАНЕЮ
брати: ДМИТРО і ВІКТОР НІМИЛОВИЧ
з родинами
сестра — ОСИПА НІМИЛОВИЧ
Ближча і дальша Родина в ЗСА та в Україні

У великому смутку повідомляємо Родину, Приятелів і Знайомих, що з Волі Всевишнього, заосмотрена Найсвятішими Тайнами, дня 2-го лютого ц. р., відійшла у Вічність, наша Найдорожча
ДРУЖИНА, МАМА, БАБУНЯ І ПРАБАБУНЯ

бл. п. КАТЕРИНА ШИПИЛЯВА з дому ВИННИК

на 80-му році трудолюбивого життя.

Покійна народилася 1-го грудня 1900 року в Жизномирі, пов. Бучач в Галичині, а останніх 29 років проживала в Боффало, Н. Й.

Залишила опечалених:
чоловіка — СТЕПАНА
дочок:
АННУ МАКУХ з чоловіком ВАСИЛЕМ
і синами ІВАНОМ і РОМАНОМ
ОЛЬГУ БЕРЧ з чоловіком ЕЛМЕРОМ
і дітьми ЮРЧИКОМ і ТАНЕЮ
синів:
БОГДАНА з дружиною ХРИСТИНОЮ
і дітьми АДРІЯНОМ і АНЕЮ
ТАРАСА з дружиною ЮЛІЯНОЮ
і сином ДАНИЛКОМ
внука — ІГОРА МАКУХА з дружиною
ОЛЕКСАНДРОЮ і донею КАТРУСЕЮ
брата — СТЕПАНА
братову — АННУ ВИННИК з родиною
у Ванкувері, Канада
сестрінницю — МАРІЮ ГОРБАЧУК
з чоловіком ІВАНОМ і родиною
та ближчу і дальшу Родину в Америці, Канаді і Україні

•

Замість квітів на свіжу могилу Покійної, проситься складати жертви на Патріярший Фонд або Видавничий Фонд журналу „Наше Життя".

УКРАЇНСЬКЕ ЛІКАРСЬКЕ ТОВАРИСТВО ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ, ВІДДІЛ ІЛЛИНОЙ

ділиться сумною вісткою із Членством, Друзями та Українським Громадянством, що 3-го січня 1980 року, відійшов у Вічність

ОСНОВНИК та ДОВГОЛІТНІЙ ЧЛЕН ТОВАРИСТВА

бл. п. Д-р РОМАН ҐАВАНСЬКИЙ

Опечалені Родині Покійного, Управа Відділу та його Членство, складають вислови найщирішого співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Відділу

Уже у 30-ий раз пластуни в Ню Йорку засвічують Різдвяну Свічечку

Ню Йорк, Н. Й. (М.). — У Свят Вечір, 6-го січня ц.р., в 10:30 ранку, в Пластовому Домі, пластуни Станиці Ню Йорку засвітили Різдвяну Свічечку, яка єднає усіх пластунів з рідними в Україні і по цілому світі в одну велику родину.

Станична Олька Кузьмович, у своєму вступному слові привітала присутніх, які спільно прийшли відзначити найбільше наше свято, Народження Дитяти — колядками, Св. Вечерею, побажаннями та ялинкою. Станична зокрема привітала голову Крайової Пластової Старшини — Стаху Гойдиш, яка є символом цієї великої пластової родини на американській землі. Відтак попросила присутніх започаткувати святкування нашою стародавньою колядкою, „Бог Предвічний народився..."

Старша пластунка Оксана Куровицька, коротенько пригадала всім про різдвяні звичаї, підкресливши, що пластуни збираються в цей час, щоб скромно, але спільно, як одна родина, відзначити українське Різдво і зрозуміти його важливе значення.

Відтак, співаючи колядки, пластуни підходили до ялинки і оздоблювали її різними прикрасами, подекуди ручно робленими.

Свічечку встромлену в колач, який стояв на покутті, урочисто засвітила п-ні Олька Кузьмович. Це світло радости і віри передавано від учасника до учасника, поки проміння свічкового вогню не освітило розмріяні обличчя всіх пластунів.

Це вже 30-ий раз, як пластуни по цілому світі зустрічаються 6-го січня і світять свічечку в хвилину, коли в Україні сходить перша зірка, та засідають до Святої Вечері. „В 1950 році, вперше, головна комендантка Пластунок, Цьопа Паліїв, візвала всіх пластунів до цієї зустрічі", — розповідала зібраним станична. Закінчуючи побажаннями Ірини Калинець, яка пише, що, „6-го січня, коли у нас зійде зірка, у Вас буде ще ранній ранок. Але може наші думки і наші бажання зайдуть до Вас тоді, коли у Вас засвітить перша зоря". І пластуни зійшлися саме в той час, коли на рідних землях зійшла перша зоря. У світлі свічечки, з колядою на устах, полинули думки присутніх ген далеко і зустрілися десь з їхніми дорогами там в Рідному Краю.

Після святочних побажань станичною Олькою Кузьмович, пластуни юнаки Аскольд Хемич, Микола Алиськевич і Тиміш Ганкевич виступили з вертепом і склали віншування. Опісля учасників гощено головною стравою Святої Вечері — кутею.

Святкування закрив юнак Роман Яремчук, християнським поздоровленням „Христос Раждається".

Дня 12 січня, уже вп'яте в 6:30 вечора, у згаданому приміщенні, пластова молодь відзначила „День Солідарности" з усіма українцями, з українськими в'язнями в Україні й на далекому засланні.

ЗА РЕАЛЬНУ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

му та що тієї постави ніякі тактичні поступки з боку Кремля не змінять. Тільки на такому фундаменті ми можемо поволі вирощувати й будувати свою функціональну, ділову і дійсну вагу в світі, власне в тому консорціюм. А внутрі єдиним мірилом і важілем мусить бути праця, виконані зусилля, національно-суспільна продукція на будь-якому відтинку спільного життя і наслідки тієї праці. У тій тривожній ситуації, в якій знайшлися ми з цілим світом єдином справжнім мірилом вартости і життєздатности є відповідь на питання: що ви зробили й робите, чим, якою людською силою й засобами розпоряджаєте, яка ваша реальна національно-суспільна програма діяльности і наскільки ви можете її виконати?

Назовні ми мусимо бути консеквентно солідарні з іншими складовими чинниками цього консорціюм, цієї „спільноти інтересів". Побіч ЗСА найголовнішим чинником цієї спільноти життьових інтересів є сучасний Китай. Ми можемо сміло додати до цього: без китайського чинника вигляди на перемогу цього консорціюм було б значно менші як з ними. Із цього неоспоримого факту випливають очевидні неоспоримі наслідки, яких ніхто з нас не сміє не враховувати. Сьогодні вже немає таких випадків, як той, що мав місце у „Свободі", коли один з авторів листа, що його надруковано у цій газеті, заперечував анексію Росією величезних китайських просторів. Це вже сьогодні освідомлений усіма факт. Але є інші проочення, які не можуть не викликувати застережень і рішучих заперечень. Ось у „Свободі" з 11-го грудня 1979 року у статті „Китайсько - московська конференція" згадується як позитивно подію участь українських козаків „під командою гетьмана Д. Многогрішного, про якого згадує англійський мандрівник Аткінсон 1862 року, описуючи теплими словами про смерть сина гетьмана в тих боях з монгольськими племенами" тобто у здобуванні Сибіру для Росії та в анексії китайських територій для неї. Чи направду тим можна хвалитися? Чи якраз не слід навпаки засудити кожного з українців, що минулому, чи тепер допомагає Росії поневолювати інші народи та причиняється до її розбудови.

На жаль, ще гірше є в першій частині тієї самої статті з 8-го грудня. Як відомо Китай зовсім оправдано вимагає від Росії звороту загарбаних територій. А український автор пише: „справа: устійнення кордонів та визнання Москвою, що Росія царська незаконно загарбала великі китайські простори на Далекому Сході та на заході Сінкянґу (Туркестану).

Тепер, в другій половині XX століття важко говорити про поворот загарбаних територій, бо то все трапилося в половині або раніше минулого століття".

Насамперед це не відповідає правді, що в другій половині XX сторіччя важко говорити про поворот загарбаних територій. Діється якраз навпаки! Поворот колись загарбаних територій, виміна населення, ревіндикація землі і різних дібр між державами на денному порядку. То як же можна заперечувати це у випадку зовсім очевидних, оправданих вимог Китаю? Реальність політики, зокрема міжнародної політики включає оборону інтересів „спільноти інтересів", до якої ми належимо, або хочемо належати. Тим більш коли нам йдеться про поворот наших земель загарбаних Росією не сто, а триста років тому!

РОКОВИНИ УКРАЇНСЬКОЇ...

(Закінчення зі стор. 1)

читав молитву подяки після вечері.

Генерал Яскілка у своїй промові виявив добре ознайомлення з історією, стражданнями та прагненням українського народу. „Хоча після довгих років поневолення, знищення української культури й русифікації, — казав генерал, — у всіх закутках світу можна знайти людей, що гордо називають себе українцями". На кінець своєї англомовної промови генерал сказав по - українському: „Хай живе українська соборна самостійна держава"

Високодекорований вищої ранги генерал Яскілка (чотири зірки) народився в родині українських іміґрантів. Він — ветеран Другої світової війни, Кореї і В'єтнаму, тепер є дорадником державного департаменту оборони. В стейті Коннектікат, де генерал народився, недавно названо одну автостраду його іменем.

На цьому Святі були прочитані Проклямації Конґресу ЗСА, губернатора стейту Ілліной, Палати Репрезентантів стейту Ілліной, посадника міста Чікаґо та телеграму від Роналда Реґена, кандидата на президента ЗСА з Республіканської партії.

За його допомогу у звільненні українських дисидентів, Відділ УККА в Чікаґо відзначив д-ра Збіґнєва Бжезіньского, дорадника безпеки президента Картера, „Людиною року". Давид Аарон, заступник д-ра Бжезіньского, прийняв відзначення в його імені. Він запевнив присутніх, що американський уряд далі буде старатися за звільнення ув'язнених дисидентів, Руденка, Шухевича, о. Романюка та інших. Він висловив надію, що стримання відкриття американського консуляту, символічного вікна свободи в Києві, буде тільки тимчасове. За працю в українській громаді отримали грамоти місцеві українські громадські діячі: мґр Уляна Целевич, Юрій Дачишин та Василь Бражник.

В залі були присутні колишні учасники визвольних років 62 років тому: Марія Клепачівська, колишній адміністративний урядник військового штабу, та Микола Личик, тепер майор армії УНР в екзилі.

У мистецькій програмі виступили танцювальний ансамбль „Україна" осередку СУМ-А Чікаґо під керівництвом Євгена Літвінова та соліст Василь Мельничин під акомпаньямент його доньки Адріяни. Програму свята, де було понад 400 осіб, вів представник Палати Репрезентантів Ілліной Мирон Куляс.

На відзначенні Самостійности і Соборности вийняткову глибоко духовну і патріотичну молитву прочитав пастор Гарбузюк:

„...Владико наш і Боже наш, у покорі наших сердець схиляємось перед найсвятішим Маєстатом Твоїм і благаємо Твого благословення на це свято — відзначення роковин незалежности України. Благослови нас і благослови, ми молимо Тебе, Україну, яка переживає терор совєтської неволі.

Особливо благослови ув'язнених за віру, за волю, благослови героїв духа, які життя своє віддають за Правду Твою і за волю України. Наділи Ти їх високим духом і витривалістю в цій нерівній, але святій боротьбі за високі ідеали життя. Розірви кайдани неволі й випусти невільників на волю!

Нам же прости наші гріхи, не карай нас за справедливістю Твоєю, але по милості Твоїй допоможи нам пізнати Твою Правду, яка визволяє, і в різноманітності наших думок, почувань і переконань пошли нам єдність духа, єдність мети, єдність діяльности та єдність боротьби за Самостійну Соборну і Вільну Україну!

Боже, почуй нас, молимо Тебе в ім'я Отця, і Сина і Святого Духа. Амінь".

Свято Державности...

(Закінчення зі ст. 1-ої)

голову Відділу УККА на Сан Франсіско д-ра Олега Вереса, який і був головним доповідачем на цьому святі.

Доповідач побудував свою доповідь в основному на досягненнях української визвольної боротьби 1918-1920-их років, саму визвольну боротьбу називаючи „українською революцією", яка відродила дух української нації. Далі він послідовно схарактеризував наслідки української революції від початків аж по сьогодні, насвітлюючи головні події в боротьбі українського народу за свої права на незалежність. Доповідь д-ра О. Вереса була цікава і цінна ще й тому, що сам він належить вже до молодої української ґенерації, народженої тут, на еміґрації, далеко від нашої батьківщини.

В художній частині виступили: бандурист Рой Торлей, який блискуче відіграв на бандурі шість українських пісень. Сам Рой Торлей — американець голляндського походження, але через своїх друзів українців дуже полюбив українську музику і бандуру та віртуозно її опанував. У двох виступах співачка Марія Черепенко прегарно відспівала: „Мій Київ", „Чуєш, брате", „Україно, моя Україно", „Там за тихим, за Дунаєм". Акомпаньювала А. Ласке.

Був також милий виступ наших наймолодших з деклямаціями. Це були: Андрій Візір та Андрея і Ніна Марк.

На закінчення Свята всі присутні на залі відспівали „Ще не вмерла Україна".

Хомейні вперше...

(Закінчення зі стор. 1)

на свято дня народження пророка Мохxамеда на цвинтарі в Теграні.

Цього ж дня кілька годин пізніше Хомейні формально інсталював Аболгасана Бані-Садра на першого президента Іранської республіки, прирікаючи йому підтримку доти, поки новообраний і заприсяжений президент буде в усьому коритися законам Ісляму. Урочистість інсталяції президента відбулася в шпиталі, де Хомейні протягом останніх дванадцяти днів видужує після невеликої серцевої атаки.

Хоч Аятолла Хомейні сам не забирав досі слова у справі окупації Афганістану совєтськими військами, то відразу на другий день по інтервенції, тобто 28-го грудня м.р., революційний уряд Ірану вніс протест проти перевороту в Кабулі, що був довершений з вирішальною совєтською допомогою. Тоді революційний уряд назвав совєтську поведінку в Кабулі „ворожим актом проти Ірану і всіх мусулман".

Про конкретну допомогу повстанцям сказав не Аятолла, а Бані-Садр напередодні його інсталяції на президента в телевізійному інтерв'ю. Він сказав, що іранська військова допомога афганцям не буде у людях, а у формі постачання виряду, потрібного для ведення повстанських дій. Але, якщо добровольці з Ірану бажатимуть битися по боці афганських мусулман, то їм уряд не ставитиме ніяких перешкод.

Св.-Покровський Січовий манастир

Два роки тому виходець з кубанських козаків монах о. Адам, якому минуло вже 90 років, у подяку за свою християнську безкорисливу місію серед американців, від кількох багатих з них одержав майже даремно велику земельну площу понад 25 акрів, у можливому стані будову-церкву та кілька господарських будинків. Як людина з поклику до життєво-релігійного подвижництва та жертвенности, о. Адам розшукав між світськими українськими людьми жертвенних осіб, які і морально і практично вже зголосилися до перетворення того цінного маєтку на святу обитель — Свято-Покровський Січовий манастир.

Як і належалося сподіватися, найперше зголосили свою повсякчасну допомогу, в тому числі й фінансові пожертви, ті кришталеві ідейні одиниці, які зазнали багато лиха від безбожницького режиму на рідній землі. Між ними першою була пані М. Сеник, вдова по недавно спочилому заслуженому громадянинові проф. В.Ф. Сеникові, колишньому повітовому комісарі за часів Центральної Ради на Полтавщині, а з нею поруч жертвенні громадяни — Марія і Дмитро Ярмоленки, родина Василя і Марії Яцечко з Філядельфії, родина проф. П. Сакало, Д. Мельник, М.П. Ярмак, щирий друг українців — місцевий білорус Ф. Березовський та інші.

Ця група людей юридично оформила у цій місцевості, де розташований манастир, чартер для манастирсько-братської корпорації з духово-харитативними та допомоговими цілями. Місцевий посадник Джан Крокос з своїми службовцями дуже радо йдуть назустріч прагненням корпорації.

Посілість зручно розташована на перехресті автобусних шляхів і скупчень місцевого населення.

Місцевість манастиря важлива не тільки тим, що має велику вільну площу для тих, хто упокоїться, а ще й тим, що там є можливість для людей пенсійного віку на весняно-літній сезон поселитися у будинках обителі за малий рент та провадити для втіхи городництво.

Ця Свято - Покровська обитель через брак своєчасної інформації була невідома нашому громадянству, але 11-го листопада 1979 року на закладеному цвинтарі манастиря відбулося перше поминальне Богослуження і освячення пам'ятників перших похованих на ньому — бл. п. проф. Володимира Сеника і проф. Юрія Доценка.

Не пожаліли свого труду і часу, не зважаючи на обложний дощ, парафіяни з Свято-Андріївської (Соборноправної) парафії з Філядельфії на чолі з настоятелем о. Леонідом і хором та вірні з Ню Йорку. Після відправ на цвинтарі друзі та шанувальники померлих зібралися на поминальну тризну в одному з місцевих ресторанів.

Цю тризну вшанував своєю присутністю посадник містечка п. Д. Крокос зі своїми помічниками, висловивши своє признання українській етнічній групі за зберігання національно-релігійних традицій.

По благословенні поминальної трапези о. Леонідом, багато з присутніх, яких було біля 70 осіб, виступали зі споминами про Померлих. Для утривалення вдячної пам'яти для них та скріплення економічної бази манастиря на майбутнє склали свої пожертви Маріяна Сеник — 500 дол., Ф. Березовський — 500 дол. Дм. Ярмоленко — 500 дол. (раніше склав — 200 дол.).

Марія Корнійчук — 200 дол., родина В. Яцечко — 200 дол., Д. Мельник — 100 дол., М. Ярмак — 100 дол., інші склали меншими ратами, а всього разом — біля 4,000 дол.

З наступленням весняного часу Свято-Покровська корпорація подасть через українську пресу до нашого громадянства більш докладні дані про свої завдання на майбутнє.

П. Т-ко

„Медицина з неба" — по-совєтському

Москва. — Під таким заголовком з'явилася вістка в авторитетному журналі „U.S.News and World Report" з 4-го лютого ц.р., в якій пишеться про правдоподібне застосування совєтами отруйних газів проти націоналістів-повстанців у Афганістані. Журнал подає, що зростає кількість доказів на це, хоч вирішальних доказів, таких, як прібки самих газів із відносних околиць Афганістану, ще немає.

Проте афганці - втікачі розповідають, що совєтські літаки скидають хемічні бомби на повстанські становища. Згідно з рапортом, який дійшов до ЗСА, ці бомби вибухають у повітрі, поширюючи безбарвні випари, що спричинюють нудоту, параліч і смерть. Державний департамент встановив, що в цих околицях, про які розповідають афганці, і справді відбувалися совєтські бомбування з повітря, а додаткові інформації про здогадні хемічні атаки дав телевізійний фільм новин з подій в Афганістані, на якому експерти з Департаменту оборони ЗСА розпізнали совєтські військові вантажні авта, що їх призначенням є хемічна протиотрута. „Не можна собі уявити, щоб це військове спорядження було там наявне для оборонних цілей — оборони совєтських військ від повстанців, які не посідають вміння провадити хемічну війну, — сказав республіканський конґресмен з Айови Джеймс Ліч, — тому, виглядає, що цей виряд висланий до Афганістану, щоб його застосувати проти афганських повстанців".

Хемічну війну, до речі, було заборонено в світі більш як півстоліття тому, але Афганістан — це не перше місце, де Москва — виглядає — стосує отруйні гази. Згідно з американським Державним департаментом, жителі Ляосу повідомляли, що десятки ляоських селян померли від „медицини з неба" під час ряду повітряних налетів північно в'єтнамських повітряних сил, яким „асистували" совєтські „дорадники". Це мало б тривати в Ляосі останні чотири роки.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

СУБОТА, 16-го ЛЮТОГО 1980 р.

САВТ БРУКЛИН, Н. Й. Річні загальні збори Б-ва св. о. Николая 293-го Відд., о год. 7-ій веч., при 261 19-та вул. в Бруклині, Н. Й. проситься чл. прибути на збори та вирівняти залеглі вкладки. — Управа.

НЕДІЛЯ, 17-го ЛЮТОГО 1980 р.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Місячні збори Б-ва св. Йосафата 217-ий Відд., о год. 2-ій по пол., в залі церкви св. Йосафата. На порядку: відкриття, читання протоколу, звіти: фінансовий і хворих, союзові справи, збирання чл. вкладок, заприсяження новообраної Управи. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., С. Мартинюк, кас., Д. Пристай, секр.

НЕДІЛЯ, 24-го ЛЮТОГО 1980 р.

БРІДЖПОРТ, Па. Річні збори Б-ва свв. апп. Петра і Павла — 383-ій Відд., о год. 1-ій по пол., в залі Укр. Горож. Клюбу при 494 Форд вул. На порядку: звіт Управи та вибір нової на 1980 р. Проситься чл. взяти участь. — І. Андрусів, предс., Й. Хома, секр.

ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ УНСоюзу!